

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej **D. G. pre prečin sprenevery** podľa § 213 ods.1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 31. marca 2011 v Bratislave o návrhu predsedu senátu Krajského súdu v Košiciach na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obvinenej D. G. vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7Nto 2/2011, **sa odníma** Krajskému súdu v Košiciach a **p r i k a z u j e sa Krajskému súdu v Prešove.**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Košice II. sa vedie proti obvinenej D. G. trestné konanie na podklade obžaloby okresného prokurátora, ktorú podal na okresnom súde dňa 11. marca 2011 pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mala dopustiť na skutkovom základe, že

v K. na ul. Š., ako oprávnená osoba splnomocnená majiteľom účtu G. G. v podpisovom vzore na nakladanie s prostriedkami na účte č. X. vedenom v S., vykonala v dňoch 8. septembra 2008 a 9. septembra 2008 výber finančných prostriedkov v celkovej výške 900 000 Sk (29 874,53 €), pričom 100 000 Sk (3 319,40 €) použila v súlade s ústnou dohodou s G. G. a výber zvyšnej sumy 800 000 Sk (26 555,14 €) vykonala bez vedomia a súhlasu majiteľa G. G. a tieto si prisvojila a až po upozornení zo strany poškodeného vrátila sumu 140 000 Sk (4 647,15 €) na účet otcovi poškodeného J. G. a zvyšnú sumu doposiaľ nevrátila, čím spôsobila G. G. škodu 600 000 Sk (21 907,99 €).

Trestná vec bola pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 5T 20/2011, na vybavenie do oddelenia samosudcu JUDr. Daniely Blažovskej, ktorá v písomnom vyjadrení z 15. marca 2011 oznámila svoju zaujatosť v prejednávanej veci. Ako dôvod svojej zaujatosti uviedla, že obvinenú D. G., ktorá je zamestnankyňou Krajského súdu v Košiciach už viac rokov osobne pozná. Vo veci sa cíti zaujatá pre pomer k obvinenej, preto vykonávaním úkonov z jej strany by bola narušená nestrannosť trestného konania. .

Trestná vec obvinenej bola 18. marca 2011 predložená Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o vylúčení samosudkyne okresného súdu, pričom na krajskom súde sa vedie pod sp. zn. 7 Nto 2/2011.

Predseda senátu krajského súdu, ktorému bola vec pridelená, predložil 25. marca 2011 spisový materiál Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom na odňatie a prikázanie veci s poukazom na vyjadrenia sudcov trestnoprávneho kolégia krajského súdu. Z predložených vyjadrení (č.l. 233-234) vyplýva, že všetci sudcovia pôsobiaci na tomto úseku obvinenú už viac rokov osobne poznajú, nakoľko ide o súdnu tajomníčku, ktorá pôsobí na ich súde, pričom s menovanou prichádzajú denne do styku. .

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že v posudzovanej veci sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegáciu veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko bol pre takýto postup preukázaný dôležitý dôvod.

V posudzovanej veci niet sporu o tom, že podľa ustanovení § 15 a § 17 ods. 1 Tr. por. je vecne i miestne príslušným súdom na prerokovanie veci Okresný súd Košice II., z čoho vychádzal i okresný prokurátor, keď na tomto súde podal na obvinenú obžalobu. Bezprostredne nadriadeným tomuto súdu je Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi

(čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Uvedený inštitút možno aplikovať iba vtedy, ak pre takýto postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava pritom bližšie nedefinuje pojem „dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné. Dôležitosť dôvodu pre aplikovanie tohto výnimočného opatrenia na zmenu príslušnosti súdu musí byť porovnateľná s významom ústavného princípu neodňateľnosti zákonnému sudcovi.

Súdna prax za dôležité dôvody považuje také, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenia jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie, avšak zákonné a spravodlivé prerokovanie a rozhodnutie veci. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezáujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu i podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo dotýka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov

činných v trestnom konaní. Preto je nevyhnutné zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie uvedenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pojem nestrannosť súdu má dva aspekty. Nestačí, že samotný sudca sa subjektívne necíti byť zaujatý vo vzťahu k účastníkom konania alebo k veci samotnej. Subjektívna nestrannosť sudcu sa totiž prezumuje, až kým nie je preukázaný opak.

Na druhej strane objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu ale podľa objektívnych skutočností. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút, či funkcie, ktoré zastával. Z čoho vyplýva, že nestrannosť sudcu sa musí objektívne javiť aj v očiach verejnosti a najmä strán trestného konania a predovšetkým obvineného.

V posudzovanej veci najvyšší súd nemá dôvod pochybovať o tom, že sudcovia trestného kolégia krajského súdu sa subjektívne cítia byť zaujatí, nakoľko obvinenú veľmi dobre poznajú, keďže táto pracuje na krajskom súde. Treba si uvedomiť, že vyššie citované ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Z uvedeného vyplýva, že obvinená prichádza každodenne do styku s uvedenými sudcami, preto by nebolo vhodné, aby v jej trestnej veci rozhodovali sudcovia tohto krajského súdu. Takéto rozhodnutie by oprávnene, či už v očiach obvinenej, poškodených a najmä verejnosti mohlo vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcov krajského súdu.

Zistiac uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej veci sú dané závažné dôvody k tomu, aby predmetná trestná vec bola podľa § 23 ods. 1 Tr. por. odňatá príslušnému Krajskému súdu v Košiciach a prikázaná na rozhodnutie inému vecne príslušnému súdu. Uvedeným postupom sa podľa názoru najvyššieho súdu zabezpečí potrebná objektívnosť a nestrannosť konajúceho súdu. V neposlednej miere sa uvedeným postupom predíde prípadným námietkam zo strany

obvinenej, prípadne poškodeného, ktorá skutočnosť môže v konečnom dôsledku viesť ku skorému ukončeniu celého trestného konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu predsedu senátu Krajského súdu v Košiciach vyhovel, odňal trestnú vec obvinenej tomuto súdu a vec prikázal na prerokovanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove, ktorý v konečnom dôsledku rozhodne o vylúčení sudkyne v zmysle § 32 ods. 1 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.

V Bratislave 31. marca 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová